

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 2/2015 álláspontja első olvasatban a benzin és a dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK irányelv és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(2015/C 50/02)

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2012. október 18-án benyújtotta a fenti javaslatot, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 192. cikkének (1) bekezdésén, valamint egyes javasolt rendelkezések tekintetében a 114. cikkén alapul.

A javaslat⁽¹⁾ célja az üzemanyagok minőségéről szóló (a 2009/30/EK irányelvvel módosított 98/70/EK) irányelv, valamint a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló (2009/28/EK) irányelv (a továbbiakban: a megújulóenergia-irányelv) módosítása az e két irányelvben foglalt azon követelmény alapján, amely szerint a Bizottságnak jelentést kell benyújtania, amelyben áttekinti a közvetett földhasználat-változás⁽²⁾ révén az üvegházhatású gázok kibocsátására gyakorolt hatást, és megvizsgálja e hatás csökkentésének módjait, továbbá adott esetben a jelentéssel együtt javaslatot is előterjeszt.⁽³⁾

Az Európai Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottsága 2013. július 11-én szavazta meg jelentését, ezt követően pedig az Európai Parlament 2013. szeptember 11-én elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját.⁽⁴⁾

A Tanács 2014. június 13-án politikai megállapodásra jutott a javaslat tervezetével kapcsolatban. A jogi-nyelvi ellenőrzést követően a Tanács 2014. december 9-én elfogadta álláspontját az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkében meghatározott rendes jogalkotási eljárással összhangban.

Munkája során a Tanács figyelembe vette az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét is. A Régiók Bizottsága úgy döntött, hogy nem ad ki véleményt.

II. CÉL

A bizottsági javaslat az olyan bioüzemanyagokra való átállást kívánja ösztönözni, amelyek használata a közvetett földhasználat-változásból eredő becsült hatással együtt számítva is jelentős ÜHG-kibocsátásmegtakarítást eredményez. Habár a Bizottság hangsúlyozza, hogy a már meglévő beruházásokat védeni kell, javaslatának fő céljai és fő elemei a következők:

- a hagyományos (a közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátás kockázatát hordozó) bioüzemanyagok részarányának korlátozása a megújulóenergia-irányelvben rögzített célértékek teljesítéséhez szükséges vállalásokban;
- a bioüzemanyag-előállítási eljárások üvegházhatást okozó gázokkal kapcsolatos teljesítményének javítása (az előállítással járó kibocsátás csökkentése) az új létesítmények ÜHG-kibocsátásmegtakarítási küszöbértékének növelésével, a már működő létesítmények védelmét fenntartva;
- az újszerű (a közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátás alacsony kockázatát hordozó) bioüzemanyagok piaci térnyerésének ösztönzése annak érdekében, hogy a hagyományos bioüzemanyagoknál nagyobb mértékben járuljanak hozzá a megújulóenergia-irányelvben rögzített célértékek teljesítéséhez;
- az ÜHG-kibocsátással kapcsolatos jelentéstétel javítása, arra kötelezve a tagállamokat és az üzemanyag-forgalmazókat, hogy adjanak becslést a bioüzemanyagok kapcsán a közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátásról.

III. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács a javaslat fő céljait tekintve egyetért a Bizottsággal és a Parlamenttel, mindazonáltal az általa alkalmazott megközelítésnek megfelelően módosította az eredeti javaslatot. A Tanács kiegyensúlyozott megközelítésre törekszik, amely a következő tényezők mindegyikét figyelembe veszi:

- a közvetett földhasználat-változás globális jelensége,
- az újszerű bioüzemanyagokat előnyben részesítő ösztönzők bevezetésének szükségessége,
- a beruházásokra vonatkozó világosabb jövőkép, valamint a jelenleg hatályos uniós jogszabályok alapján végrehajtott beruházások védelme.

⁽¹⁾ 15189/12 ENV 789 ENER 417 ENT 257 TRANS 346 AGRI 686 POLGEN 170 CODEC 2432.

⁽²⁾ Rövidítése az angol nyelvi változatban: „ILUC”.

⁽³⁾ A 2009/30/EK irányelv 7d. cikkének (6) bekezdése és a 2009/28/EK irányelv 19. cikkének (6) bekezdése.

⁽⁴⁾ A7-0279/2013.

E megközelítést követve a Tanács az álláspontjában – a szöveg átfogalmazásával és egyes rendelkezések elhagyásával – bizonyos mértékben módosította az eredeti bizottsági javaslatot annak érdekében, hogy az megfeleljen a jelenlegi helyzetnek és a közvetett földhasználat-változásra vonatkozó becsléseket övező bizonytalanságoknak, valamint a bioüzemanyagok gyártási és felhasználási körülményeinek és kilátásainak. Ez azt is jelenti, hogy a Tanács nem fogadott el minden módosítást, amelyet az Európai Parlament a törölt rendelkezésekhez kapcsolódóan vezetett be az első olvasatban elfogadott véleményébe. Emellett a Tanács több javasolt módosítást azért nem fogadott el, mert úgy ítélte meg, hogy azok nem szolgálják megfelelően az irányelv céljainak elérését; más rendelkezések szövegét pedig az irányelv egyértelműbbé tétele és jobb érvényesíthetősége érdekében újrafogalmazta.

A lényegi változtatások leírását az alábbi pontok tartalmazzák.

2. Alapvető szakpolitikai kérdések

i. A hagyományos bioüzemanyagokra vonatkozó korlátok és az új létesítmények

A Bizottság 5 %-ban javasolta korlátozni a gabonafélékből és egyéb, keményítőben gazdag növényekből, cukor-, illetve olajnövényekből előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiáhozozók részarányát a megújulóenergia-irányelvben rögzített célértékek teljesítéséhez szükséges vállalatokban, ugyanakkor azok összes felhasználására nézve nem határozott meg határértéket.

A Tanács úgy látja, hogy a mennyiségi határ megfelelő szakpolitikai eszköz a közvetett földhasználat-változás csökkentésére, ugyanakkor úgy véli, hogy a bizottsági javaslatot a fent említett céloknak megfelelően módosítani kell. Ezért álláspontjában 7 %-os korlátot állapított meg. Megjegyzendő, hogy a Bizottság által javasolt mennyiségi határt a Parlament is megemelte a 181. módosításával (6 %-ra, az energianövényeket is beleértve). A Tanács nem támogatja a Parlament 184/REV módosítását, amely az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvben rögzített, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás intenzitására vonatkozó csökkentési célértékekre is alkalmazza a mennyiségi korlátot, és megjegyzi, hogy ezt a Bizottság sem irányozta elő a javaslatában. A Tanács úgy ítéli meg, hogy a mennyiségi korlát alkalmazása ebben az esetben nem helyénvaló, mivel az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvben meghatározott célérték az uniós üzemanyag-szerkezet üvegházhatásúgáz-kibocsátásának intenzitására vonatkozóan meghatározott csökkentési cél.

Továbbá, habár a Tanács elfogadja a megújulóenergia-irányelv céljainak eléréséhez történő hozzájárulás korlátozását, fontosnak tartja, hogy a megállapított mennyiségi határ ne korlátozza a tagállamok mozgásterét azáltal, hogy a mennyiségi határt meghaladó bioüzemanyag-mennyiség nem fenntarthatónak minősül, és így nem kaphat támogatást a tagállamokban. A Tanács ezért nem tudja elfogadni az Európai Parlament 89. módosítását.

Ami az új létesítményeket illeti, a Tanács elvben egyetért a Bizottságnak a Parlament által szintén támogatott megközelítésével, miszerint az új létesítményekben előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiáhozozók üvegházhatásúgáz-kibocsátásbeli megtakarítására vonatkozó 60 %-os minimális küszöbérték elérését el kell halasztani (a javasolt 2014. július 1-jei időpont helyett az irányelv hatálybalépésének időpontjára).

ii. A közvetett földhasználat-változásra vonatkozó becslések, jelentéstétel és felülvizsgálat

A Bizottság az eredeti javaslatában kötelezettséget irányzott elő a tagállamok/üzemanyag-forgalmazók számára a tekintetben, hogy a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiáhozozók felhasználásából eredő, a teljes életciklusra vetített ÜHG-kibocsátásmegtakarítás számítása céljából a közvetett földhasználat-változás miatti becsült kibocsátási értékekről is tegyenek jelentést. Ennek megfelelően tett javaslatot az új mellékletekre (az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv V. melléklete, illetve a megújulóenergia-irányelv VIII. melléklete), amelyek a közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátások becsült mértékét tartalmazzák bizonyos alapanyagcsoportokra ⁽¹⁾ vonatkozóan.

A Tanács úgy véli, hogy olyan rendelkezéseket kellene előírni, amelyek jobban tükrözik a modellezéssel, a feltételezésekkel és a közvetett földhasználat-változásra vonatkozó becslésekkel kapcsolatos bizonytalanság mértékét, ugyanakkor törekedni kellene a közvetett földhasználat-változás jelenségének jobb megértésére és a megbízható tudományos eredmények előállításának támogatására. A tanácsi szövegváltozat ezért – a közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátásokra vonatkozó előzetes becslésekkel kapcsolatos bizonytalanság miatt – értéktartományokat határoz meg a fent említett új mellékletekben. A Tanács javaslata értelmében a tagállamoknak/üzemanyag-forgalmazóknak jelentést kell majd tenniük az említett mellékletekben felsorolt egyes alapanyagcsoportokból előállított bioüzemanyagok és folyékony bio-energiáhozozók mennyiségéről, a Bizottságnak pedig ezen adatok alapján kell teljesítenie a jelentéstételt, többek között az értéktartományokra vonatkozóan is, a bizonytalanság mértékének csökkentése – és ezáltal megbízhatóbb tudományos adatok rendelkezésre állásának biztosítása – céljából. A Bizottságnak továbbá a jelentéstétel és a felülvizsgálat keretében vizsgálnia kellene az uniós szakpolitikák – például a környezetvédelmi, az éghajlat-változási és a mezőgazdasági politika – lehetséges hatásait, valamint azt, hogy azokat figyelembe lehetne-e venni.

A Tanács javaslata megerősített felülvizsgálati elemeket is tartalmaz, a földhasználat közvetett megváltozásának előidézése tekintetében alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok/folyékony bio-energiáhozozók új

⁽¹⁾ Gabonafélék és egyéb, keményítőben gazdag növények, valamint cukor-, illetve olajnövények.

fogalom meghatározásával együtt. A Bizottságnak a jelentésében ki kell térnie a földhasználat közvetett megváltozásának előidézése tekintetében alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok – többek között a terméshozam-növekedésnek köszönhetően nyert bioüzemanyagok – azonosítására és tanúsítvánnyal való ellátására vonatkozó kritériumokra, valamint vizsgálnia kell az említett alacsony kockázatot jelentő – az ÜHG-kibocsátás mérséklésére irányuló projektszintű intézkedések mellett előállított – bioüzemanyagokra és bio-energiahordozókra vonatkozó tanúsítási rendszereket is. A felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés fenntartja annak a lehetőségét, hogy a közvetett földhasználat-változástól eredő, kiigazított becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők a későbbiekben bekerüljenek a fenntarthatósági kritériumok közé. Ezenkívül a Tanács álláspontjában szereplő felülvizsgálati rendelkezés – a 189., a 107. és a 190. parlamenti módosítást követve – előírja, hogy a Bizottságnak a jelentésébe bele kell foglalnia a közvetett földhasználat-változásra vonatkozó becslésekhez felhasznált feltételezésekhez kapcsolódó mindenkori legfrissebb információkat is, ideértve a mezőgazdasági terméshozamok és termelékenység tekintetében tapasztalt trendeket, a társtermékek hozzárendelését, a megfigyelt globális földhasználat-változást és az erdőirtás arányát.

A Tanács – a közvetett földhasználat-változásra vonatkozó becslésekkel kapcsolatos, a fentiekben már felvázolt megfontolások miatt – nem tudja elfogadni a Parlament 60. módosítását, amely az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv alkalmazásában 2020-tól kezdődően a közvetett földhasználat-változással kapcsolatos tényezőket is bele kívánja foglalni a bioüzemanyagokból származó, teljes életciklusra számított üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításába. Emellett általános szempontként a Tanács arra törekszik, hogy javaslatában a lehető legnagyobb koherenciát biztosítsa az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv és a megújulóenergia-irányelv módosításai között.

A Tanács véleménye szerint a két módosítandó irányelv közötti koherencia érdekében meg kell tartani a megújulóenergia-irányelv VIII. mellékletének a tanácsi álláspont szerint módosított változatát, valamint az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv új V. mellékletét is, tehát – a Parlament a 164. módosításával ellentétben – nem kell elhagyni azokat.

iii. Az újszerű bioüzemanyagokat támogató ösztönzők

Az újszerű bioüzemanyagok felhasználásának erőteljesebb ösztönzése érdekében a Bizottság – a hagyományos bioüzemanyagokra vonatkozó mennyiségi korlát mellett – olyan rendszert javasolt, amely még inkább támogatná a további területek kialakítását nem igénylő alapanyagokból előállított, újszerű bioüzemanyagokat. Ennek érdekében ezen anyagok energiatartalmát négyszeres szorzóval javasolja figyelembe venni a megújulóenergia-irányelvben a közlekedési célú felhasználás tekintetében meghatározott 10 %-os célkitűzés eléréséhez való hozzájárulás számításakor. A Bizottság ezzel összefüggésben új, IX. mellékletet is javasolt az említett irányelvhez, amely az ilyen alapanyagokat, például a hulladékokat és maradékanyagokat sorolja fel.

A Parlament a saját javaslatában kötelező erejű célértékeket irányzott elő, amelyek értelmében a tagállamoknak 2016-ra fokozatosan el kell érniük a 0,5 %-os, 2020-ra pedig a 2,5 %-os részarányt az újszerű bioüzemanyagok tekintetében. A IX. melléklet három (A., B. és C.) részből áll, mivel három kategóriába osztja az alapanyagokat, amelyeket a kategóriájuktól függően egyszeres, kétszeres vagy négyszeres energiaértéken kell beszámítani a közlekedési célú felhasználásra vonatkozó 10 %-os célérték, illetve – kizárólag az A. és a C. részben felsorolt alapanyagok esetében – az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozó célérték teljesítése szempontjából.

A Tanács egyetért azzal a törekvéssel, hogy ösztönözni kell a földhasználat közvetett megváltozásának előidézése tekintetében alacsony kockázatot jelentő, újszerű bioüzemanyagok felhasználását. Ugyanakkor erős kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy célszerű-e bizonyos alapanyagokat a bizottsági javaslatnak megfelelően négyszeres szorzóval figyelembe venni, mivel ez egyrészt felveti a piaci torzulások és a csalás kockázatát, másrészt nem feltétlenül tekinthető a leghatékonyabb eszköznek az újszerű bioüzemanyagok felhasználásának ösztönzésére. A tanácsi álláspont szövege ezért több elemet tartalmaz az újszerű bioüzemanyagok felhasználásának előmozdítására vonatkozóan, ugyanakkor nagyobb rugalmasságot engedélyez a tagállamoknak arra, hogy lehetőségeiknek és körülményeiknek megfelelően járjanak el. Az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozó tagállami célkitűzéseket a megújulóenergia-irányelvben rögzített, a közlekedési célú felhasználásra vonatkozó 10 %-os célkitűzés 0,5 százalékpontjának megfelelő referenciaérték alapján kell meghatározni. A tagállamok azonban – háromféle indok alapján – ennél alacsonyabb nemzeti célértéket is meghatározhatnak. Ha így járnak el, azt indokolniuk kell, csakúgy mint azt, ha nem teljesítik a nemzeti célértéket. A Bizottságnak pedig összefoglaló jelentést kell közzétennie a tagállamoknak az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozó nemzeti célértékeik teljesítése terén elért eredményeiről.

A Tanács tehát – amellett, hogy hatékony ösztönzőnek és a beruházások tekintetében egyértelmű jelzésnek tartja a jogilag nem kötelező erejű nemzeti célértékek meghatározását az újszerű bioüzemanyagokhoz – nem tudja támogatni a Parlament álláspontjában az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozóan meghatározott célkitűzésnek sem a jellegét, sem az ütemezését, tekintettel arra, hogy ezen üzemanyagok rendelkezésre állásával

és költségeivel kapcsolatban egyaránt aggályai vannak. Úgy tűnik, hogy a Tanács és – a 111. módosításának megfelelően – a Parlament egyetért abban, hogy a Bizottságnak a felülvizsgálat keretében értékelnie kell az újszerű bioüzemanyagok rendelkezésre állását, figyelembe kell vennie azok környezeti, gazdasági és szociális hatásait, valamint meg kell vizsgálnia a fenntarthatóságukra vonatkozó további kritériumok megállapításának lehetőségét.

Az újszerű bioüzemanyagokat támogató további ösztönzőként a tanácsi álláspont szövege kiterjeszti a megújulóenergia-irányelvben foglalt statisztikai átruházás eszközét az újszerű bioüzemanyagokra is, továbbá a célértékek teljesítéséhez való hozzájárulásuk kétszeres beszámítását kiterjeszti az említett irányelv átfogó célkitűzéseire.

A tanácsi álláspont módosított, új IX. mellékletet tartalmaz, amelynek A. része új alapanyagokkal – például az erdőgazdálkodásból származó hulladékokkal és maradékanyagokkal, valamint a magánháztartásokból származó biohulladékkal – bővült, és ezek mindegyikét kétszeres energiaértéken kell beszámítani a célértékek teljesítése szempontjából. Az említett melléklet B. része csak a használt sütőolajat és az állati eredetű zsírokat tartalmazza; ezen anyagok hozzájárulása nem számít bele az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozó nemzeti célérték teljesítésébe.

A szerzett jogokra vonatkozó rendelkezésként a IX. mellékletben nem szereplő, hulladéknak, maradványanyagoknak, nem élelmezési célú cellulóztartalmú anyagnak vagy lignocellulóz-tartalmú anyagnak minősített alapanyagokból előállított bioüzemanyagokat be lehet számítani az újszerű bioüzemanyagokra vonatkozó nemzeti célérték teljesítése szempontjából abban az esetben, ha azokat már az irányelv elfogadása előtt, meglévő létesítményekben használták. A Tanács véleménye szerint célszerű a IX. mellékletnek a tanácsi álláspontban szereplő egyszerűbb és átláthatóbb felépítését előnyben részesíteni a parlamenti álláspontban alkalmazott bonyolultabb szerkezettel szemben.

A Tanács általánosságban egyetért a Parlament azon szándékával, hogy meg kell szilárdítani azokat a rendelkezéseket, amelyeknek célja, hogy minimálisra csökkentsék a család – például az egyes szállítmányok Unión belüli többszöri elszámolása, vagy egyes anyagoknak a IX. melléklet hatálya alá sorolhatóság céljából történő szándékos módosítása – kockázatát. Ennek érdekében a Tanács beemelte az álláspontjába a 101. és a 185. módosítás vonatkozó elemeit, vagyis azt, hogy a tagállamok ösztönözzék olyan rendszerek kifejlesztését és alkalmazását, amelyek az értéklánc teljes hosszában nyomon követik az alapanyagokat és a belőlük készült bioüzemanyagokat, illetve gondoskodjanak arról, hogy család esetén megfelelő intézkedésre kerüljön sor. A tanácsi álláspont szövege ezenkívül jelentéstételi kötelezettséget is előír a tagállamok számára, hogy a Bizottság a tagállamoktól kapott információk alapján értékelni tudja a családok megelőzése és a velük szembeni fellépés céljából hozott intézkedések hatékonyságát és azt, hogy szükség van-e további intézkedésekre, akár uniós szinten is.

A tagállamoknak és a Bizottságnak a IX. mellékletben felsorolt alapanyagokból előállított bioüzemanyagok hozzáférhetőségére és fenntarthatóságára vonatkozó jelentéstételi kötelezettségét illetően a Tanács álláspontja azt a kötelezettséget is előírja a tagállamok és a Bizottság számára, hogy kellően vegyék figyelembe a hulladék-keretirányelvben megállapított hulladékhierarchiát, a biomassza lépcsőzetes felhasználásának elvét, továbbá a talajban a szükséges szénkészlet fenntartásával, valamint a talajminőségnek és az ökoszisztémák minőségének a megőrzésével kapcsolatos szempontokat. Mindazonáltal a Tanács nem tartja megfelelőnek és alkalmazhatónak a Parlament 59. módosítását, amely felhatalmazná a Bizottságot, hogy a hulladékhierarchiának való megfelelés ellenőrzésére vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. A Tanács megjegyzi továbbá, hogy a Parlament 12. és 109. módosítása hasonlóképpen arra szólítja fel a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést többek között az újszerű bioüzemanyagokról, valamint a hulladékokból, maradékokból, társtermékekből és a földterület használatát nem igénylő alapanyagokból előállított bioüzemanyagok környezeti és gazdasági hatásairól.

iv. *A megújuló energiaforrásból előállított villamos energiát és az energiahatékonysági intézkedéseket támogató ösztönzők*

A bizottsági javaslat a közvetett földhasználat-változással kapcsolatos kockázatok csökkentésének a bioüzemanyagok előállításához és felhasználásához közvetlenül kapcsolódó módjaival foglalkozik. A Tanács véleménye szerint azonban a közlekedés dekarbonizációja, mint átfogó célkitűzés a megújuló energiaforrásokból származó villamos energia szélesebb körű használatával is előmozdítható. A tanácsi álláspont szövege ezért növeli az elektromos vasúti és közúti járművek által felhasznált, megújuló energiaforrásból származó villamos energia hozzájárulásának számításánál alkalmazott együtthatókat annak érdekében, hogy fokozza annak szélesebb körű felhasználását és piaci térnyerését.

Ehhez hasonló rendelkezések a parlamenti álláspont szövegében nem találhatók. Ugyanakkor a parlamenti álláspont is felszólítja a Bizottságot arra, hogy tegyen ajánlásokat a közlekedési ágazatban az energiahatékonyság és az energiamegtakarítás előmozdítása és ösztönzése érdekében foganatosítandó kiegészítő intézkedésekre; az ezen intézkedéseknek megfelelő energiamennyiséget figyelembe lehetne venni a közlekedésben felhasznált, megújuló forrásokból származó energia arányának a megújulóenergia-irányelvben rögzített 10 %-os célnak

való megfeleléssel összefüggésben történő számítása céljából (153. és 154. módosítás). A Tanács is egyetért azzal, hogy általánosságban az energiahatékonyság fokozása jelentős mértékben hozzájárul a közlekedés dekarbonizációjához, mindazonáltal véleménye szerint az ezzel kapcsolatos intézkedéseknek és azok hatásainak nem kell helyet kapniuk a megújulóenergia-irányelv módosításáról szóló irányelvben.

v. *A fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelés: Önkéntes rendszerek és kölcsönös elismerés*

Az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvvel, illetve a megújulóenergia-irányelvvel létrehozott önkéntes rendszerekre vonatkozó jelentéstétel és azok működésének felülvizsgálata tekintetében mind a Tanács, mind a Parlament részletes, nagyon hasonló jelentéstételi rendelkezéseket vezetett be a szövegbe, amelyek lehetővé teszik, hogy a Bizottság felmérje a rendszerek függetlenségét, átláthatóságát, az érdekelt felek bevonását és a rendszerek általános megbízhatóságát (54., 58. és 103. parlamenti módosítás), a tanácsi szöveg pedig arra kéri fel a Bizottságot, hogy adott esetben nyújtson be javaslatot az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv és a megújulóenergia-irányelv önkéntes rendszerekhez kapcsolódó rendelkezéseinek a legjobb gyakorlat elősegítése céljából történő módosítása céljából.

A bioüzemanyagokra/folyékony bio-energiahordozókra vonatkozó fenntarthatósági kritériumok teljesülésének ellenőrzésére szolgáló önkéntes, illetve nemzeti rendszerek kölcsönös elismerését illetően a Tanács úgy véli, hogy a belső piac zökkenőmentes működésének elősegítése érdekében egyértelművé kell tenni, hogy a minden rendszerre kiterjedő kölcsönös elismerés milyen feltételekkel alkalmazandó. A tanácsi álláspont szövege ezért olyan rendelkezéseket tartalmaz az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv, illetve a megújulóenergia-irányelv tekintetében, amelyek értelmében a tagállamok bejelenthetik a Bizottságnak a nemzeti rendszerüket, a Bizottság pedig a rendszereket elsőbbséggel értékeli. Az ily módon bejelentett nemzeti rendszerek megfelelésére vonatkozó határozatot vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, és kedvező elbírálás esetén a vonatkozó cikkekkkel összhangban létrehozott többi rendszer – beleértve az önkéntes rendszereket is – nem utasíthatja el a rendszer elismerését. A parlamenti álláspont szövege a vizsgálati rendszerek automatikus kölcsönös elismeréséről rendelkezik (102. módosítás), ám ezt a Tanács nem tartja megfelelőnek.

vi. *Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok*

A bizottsági javaslat számos kiigazításról rendelkezik mind az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvre, mind a megújulóenergia-irányelvre vonatkozóan, mindenekelőtt arról, hogy a Bizottság felhatalmazást kapjon az EUMSZ 290. és 291. cikkén alapuló jogi aktusok elfogadására.

A Tanács felülvizsgálta ezeket a rendelkezéseket az EUMSZ által a két irányelv elfogadása óta eltelt időben bevezetett változtatások figyelembevételével, különös tekintettel az EUMSZ 290. cikkére, amelynek értelmében felhatalmazás adható a Bizottság részére olyan általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadására, amelyek a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják. A Tanács úgy döntött, hogy ötéves időtartamra korlátozza a Bizottságnak adandó felhatalmazást a következőkre vonatkozó jogi aktusok tekintetében: az üzemanyagok minőségéről szóló irányelv esetében a becsült jellemző és alapértelmezett értékek kiegészítése a bioüzemanyagok előállítási módjai tekintetében, valamint az üzemanyagokra vonatkozó előírásokkal kapcsolatos engedélyezett elemző módszerek és a bioetanol tartalmú benzin esetében engedélyezett gőznyomáseltérés kiigazítása; a megújulóenergia-irányelv esetében pedig a IX. mellékletben felsorolt alapanyagok és üzemanyagok listájának esetleges kiegészítése, valamint a becsült jellemző és alapértelmezett értékek kiegészítése a bioüzemanyagok és folyékony bio-energiahordozók előállítási módjai tekintetében. A Tanács ezért nem tudja elfogadni a parlamenti álláspontban szereplő módosításokat, amelyek módosítják vagy kiegészítik a Bizottságnak adandó felhatalmazással kapcsolatos – a Tanács által nem megtartott – rendelkezéseket.

A Bizottság által javasolt, felhatalmazással kapcsolatos további rendelkezéseket illetően a Tanács a rendelkezések mélyreható, egyenkénti elemzését követően arra a következtetésre jutott, hogy indokoltabb vagy végrehajtási aktusokat, vagy a rendes jogalkotási eljárást alkalmazni.

vii. *Preambulumbekezdések*

A Tanács módosította a preambulumbekendéseket annak érdekében, hogy azok összhangban legyenek az irányelv rendelkező részének vonatkozó, módosított rendelkezéseivel. Ebből következik, hogy a Tanácsnak a Parlament által módosított preambulumbekendésekkel kapcsolatos álláspontja megegyezik a megfelelő rendelkezésekre vonatkozó parlamenti módosításokkal kapcsolatos álláspontjával. A preambulumbekendésekkel kapcsolatban lásd még a 4. pont vonatkozó alpontját.

3. Egyéb szakpolitikai kérdések

A közvetett földhasználat-változásból eredő kibocsátásokat és az újszerű bioüzemanyagokat illetően a Tanács a nagyobb egyértelműség és a koherencia érdekében szükségesnek tartotta néhány új fogalom meghatározás beillesztését az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvbe és a megújulóenergia-irányelvbe. A parlamenti álláspont szövege nagyszámú új fogalom meghatározást tartalmaz (34–37. és 69–76. módosítás), amelyekre a Tanács véleménye szerint nincs szükség, mindazonáltal megjegyzendő, hogy a javasolt új fogalom meghatározások közül néhány – legalábbis részben – megfelel a Tanács által bevezetett új fogalom meghatározásoknak (nevezetesen a „nem élelmezési célú cellulóztartalmú anyag” és a „lignocellulóz-tartalmú anyag” fogalom meghatározása).

A bioüzemanyagok/folyékony bio-energiáhozozók üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatásának kiszámítása tekintetében a Tanács – a bizottsági javaslattal ellentétben – úgy döntött, hogy fenn kell tartani az olyan bioüzemanyagokra/folyékony bio-energiáhozozókra vonatkozó bónuszt, amelyek esetében a biomasszát helyreállított degradálódott földterületről nyerik.

4. Az Európai Parlament által elfogadott egyéb módosítások

Azok a további módosítások, amelyeket a Tanács nem tartott szükségesnek vagy helyénvalónak az irányelv céljainak teljesítése szempontjából – és ezért az álláspontjába nem emelte be azokat –, a következőket érintik:

- az üzemanyag-forgalmazók azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a meghatározott maximális oxigén-, illetve etanoltartalmú benzin forgalmazását (38. módosítás), illetve a tagállamok arra vonatkozó kötelezettsége, hogy gondoskodjanak a megújuló energiaforrásokból előállított energia benzinben felhasznált részarányának meghatározott értékéről (a 152/REV módosítás egy része) és a dízelbe kevert FAME-tartalom meghatározott százalékos arányáról (39. módosítás);
- a légi közlekedésben használt bioüzemanyagok beszállítói (40. módosítás);
- harmadik személyek törvényes használati és tulajdonjogai, valamint annak lehetősége, hogy szabadon, előzetesen és tájékozott módon nyilvánítsák ki beleegyezésüket a földterületek bioüzemanyagok előállítására való felhasználását illetően (49. és 96. módosítás);
- a Bizottság általi jelentéstétel a következőkről: a bioüzemanyag iránti fokozott kereslet hatása a társadalmi fenntarthatóságra, valamint a bioüzemanyag-termelés hatása a kellő mennyiségű növényi fehérje és az elérhető árú élelmiszerek rendelkezésre állására (50. módosítás);
- harmadik országokkal kötendő két- vagy többoldalú megállapodások megkötése és tartalma, valamint azok bioüzemanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos vonatkozásai (55. és 100. módosítás);
- a származási garancia a célértéknek való megfeleléssel összefüggésben, valamint a statisztikai átruházás, közös projektek és közös támogatási rendszerek alkalmazása (88. módosítás);
- fenntartható földgazdálkodási gyakorlatok (97. módosítás);
- a következő részletes kereskedelmi vonatkozású információk Eurostat általi közzététele: bioüzemanyagokra vonatkozó adatok, behozatali és kiviteli adatok, a bioüzemanyag-ágazat által teremtett foglalkoztatásra vonatkozó információk (98. és 99. módosítás);
- további preambulumbekendések (a 4., a 8., a 13., a 129., a 16., a 17., a 22., a 24., a 25., a 27. és a 30. módosítás).

IV. ÖSSZEZGÉS

A Tanács az álláspontjának kialakítása során teljes mértékben figyelembe vette a Bizottság javaslatát és az Európai Parlament első olvasat során kialakított álláspontját. Az Európai Parlament által javasolt módosítások tekintetében a Tanács megállapítja, hogy álláspontja a módosítások bizonyos részét – elvben, részben vagy teljes egészében – magában foglalja.
